

УГОВОРНА КАМАТА

Уговорна камата представља накнаду за употребу позајмљеног новца и код ње не постоји неограничена аутономија воље при уговарању висине стопе уговорне камате због чега не може уживати судску заштиту она уговорна камата која повериоцу доноси несразмерну имовинску корист јер је то супротно принудним прописима, добрим обичајима и основним начелима облигационих односа савесности и поштења и једнаке вредности давања.

Из образложења: Првостепеном пресудом је одбијен примарни тужбени захтев тужиоца којим је тражио да суд обавезе туженог да му исплати 6.600 еура као и одмерене трошкове поступка и евентуални тужбени захтев којим је тражио исплату динарске противвредности 6.600 еура по најповољнијем курсу по којем пословна банка продаје евро на дан исплате као и трошкове поступка. Другостепеном одлуком је жалба тужиоца одбијена и првостепена пресуда потврђена. Тужилац у овој парници потражује новчани износ на име наводно неисплаћеног дуга који тужени има према њему по основу усменог споразума о зајму којим се тужени као зајмопримац, обавезао да поред главнице дуга врати и камату у смислу члана 558 ЗОО-а. Међутим, уговорна камата може бити обрачуната и досуђена зајмодавцу у складу са споразумом странака само ако је уговорена у висини дозвољене стопе. За разлику од затезне камате из члана 277 став 1 ЗОО-а који представља неку врсту санкције за доцњу дужника у плаћању новчане обавезе, да би постојала обавеза плаћања уговорене камате, иста се мора изричито уговорити између физичких лица. Уговорна камата представља накнаду за употребу позајмљеног новца и код ње не постоји неограничена аутономија воље при уговарању висине стопе уговорне камате због чега не може уживати судску заштиту она уговорна камата која повериоцу доноси несразмерну имовинску корист јер је то супротно принудним прописима, добрим обичајима и основним начелима облигационих односа савесности и поштења и једнаке вредности давања. Сам законодавац је ограничио стопу уговорне камате између физичких лица прописујући у члану 399 став 1 и 4 ЗОО-а да стопа уговорне камате не може бити већа од каматне стопе која се у месту испуњења плаћа на штедне улоге по виђењу, а ако је уговорена већа камата од дозвољене, примениће се највећа дозвољена каматна стопа. У ситуацији када су зајмодавац и зајмопримац уговорили камату по вишој стопи од законом прописане и дозвољене, таква уговорна одредба је противна имепративној одредби члана 399 став 1 ЗОО-а, те је као таква ништава у смислу члана 103 став 1 ЗОО-а.

(Пресуда Основног суда у Сомбору П.1034/12 од 03.09.2013. године и пресуда Апелациног суда у Новом Саду Гж.4670/13 од 18.09.2014. године)